

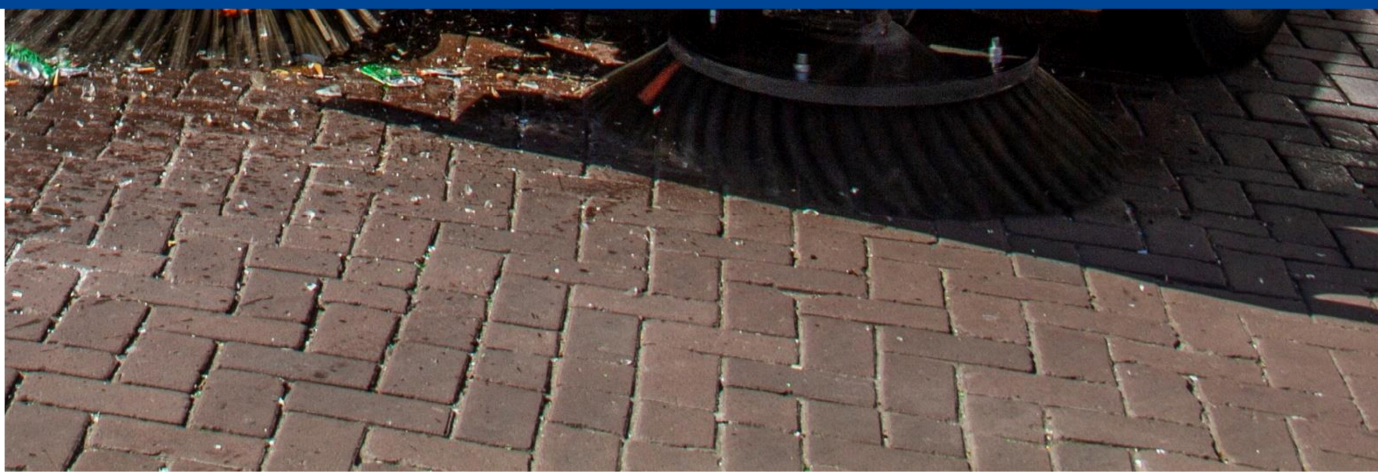

Gemeente
Amsterdam

Monitor Afval en Reiniging – Beschrijvende rapportage

Onderzoek en Statistiek

In opdracht van: Afval & Grondstoffen, Stadswerken

Projectnummer: 231233

Auteur: Merijn Heijnen, Nina Vos, Shy-Ann Moehamatdjilil, Sjoerdje van Heerden,
Joris Klingen, Marleen Rijksen

E-mailadres: s.van.heerden@amsterdam.nl

Bezoekadres: President Kennedylaan 923

Post: Postbus 658
1000 AR Amsterdam

Telefoon: 020 251 0333

Website: onderzoek.amsterdam.nl

Amsterdam, mei 2024

Foto voorzijde: fotograaf Edwin van Eis (2021)

Inhoud

Samenvatting	4
Inleiding	6
1 Meningen	7
1.1 Ervaren overlast van vervuiling van een onvoldoende naar een voldoende	7
1.2 Beoordeling schoonhouden van straten, stoepen en groen	8
1.3 Ruim een op drie Amsterdammers vindt de eigen buurt schoon	10
1.4 Meer tevredenheid over mogelijkheden tot aanbieden van huishoudelijk afval	12
1.5 Tevredenheid over aanbieden van grof afval verschilt sterk per ophaalsysteem	13
1.6 Helft van Amsterdammers tevreden met mogelijkheden tot afvalscheiding	13
1.7 Vooral Centrubewoners zeggen zich aan de afvalregels te houden	14
1.8 Amsterdammers iets minder bereid zich in te zetten	15
2 Metingen	16
2.1 Grof zwerfafval (op verharding, bij beplanting en op gras)	17
2.2 Vullingsgraad afvalbakken	18
2.3 Bijplaatsingen bij containers	19
3 Meldingen	20
3.1 Meldingen afval	20
3.2 Meldingen schoon	22
3.3 Snelheid van het afhandelen van de meldingen	24
3.4 Tevredenheid over het afhandelen van de meldingen	26

Samenvatting

In deze beschrijvende rapportage wordt ingegaan op de meningen, metingen en meldingen rondom het schoonhouden van de openbare ruimte in Amsterdam. De informatie is afkomstig vanuit meerdere onderzoeken en databronnen die in deze rapportage bij elkaar zijn gebracht. Dit met het doel om op het gebied van schoon een compleet beeld van de stad en haar wijken te geven. De rapportage geeft een beschrijving van de data, maar geeft geen analyse of verklaring van deze cijfers.

In het algemeen geldt in deze rapportage dat in stadsdeel Centrum, en met name bij de Burgwallen, de indicatoren het minst goed scoren. Dit is een ontwikkeling van de afgelopen jaren. In de landelijke gebieden, zoals in Weesp, is het beeld positiever. Hieronder volgen puntsgewijs de belangrijkste uitkomsten per thema.

Meningen

- In 2023 beoordelen Amsterdammers de ervaren overlast van vervuiling met een gemiddeld rapportcijfer van 5,7. Twee jaar geleden was dit nog een 5,4. Het laagste rapportcijfer is afkomstig uit de wijk Burgwallen-Oude Zijde (3,4). De beste beoordelingen worden gegeven in Weesp.
- Gemiddeld geven Amsterdammers een rapportcijfer 6,2 voor het schoonhouden van de straten en stoepen in hun buurt. Het schoonhouden van groen in de buurt krijgt gemiddeld een 6,6. In de binnenstad zien we een sterke daling van de cijfers ten opzichte van 2021.
- Ruim een op drie Amsterdammers vindt in 2023 de eigen buurt schoon of zeer schoon. Dit is onveranderd ten opzichte van eerdere jaren. In Weesp en delen van Zuid en Oost is de meeste tevredenheid. Anderzijds beoordeelt in 2023 een op de vijf Amsterdammers de eigen buurt als (zeer) vies, het meest in Centrum en Nieuw-West.
- De helft van de Amsterdammers is (zeer) tevreden met de mogelijkheden om afval te scheiden. In het Centrum, waar de inzameling van afval voor slechts een klein deel geregeld is via ondergrondse afvalcontainers voor verschillende typen afval, ligt de tevredenheid net als in voorgaande jaren het laagst. De tevredenheid met de mogelijkheden tot het aanbieden van grof afval is lager in de gebieden waar grof afval op afspraak wordt aangeboden (Centrum en Watergraafsmeer) dan in de rest van de stad, waar de inzameling op een vast moment gedaan wordt.
- Zeven op de tien Amsterdammers rapporteren dat zij (bijna) altijd de regels over het aanbieden van afval opvolgen. Dit aandeel ligt iets hoger in de wijken aan de buitenrand van het Centrum, in delen van Zuid en delen van Weesp. Het aandeel dat de regels opvolgt ligt lager in delen van Nieuw-West, Zuidoost en Noord. Verder is ruim een op drie Amsterdammers bereid mee te werken aan initiatieven om hun buurt beter schoon te houden. Dit aandeel loopt iets terug sinds 2021, toen nog vier op de tien Amsterdammers ervoor open stonden om hieraan bij te dragen. De bereidheid om mee te helpen aan een schone buurt is het grootst in Centrum en Oost en het laagst in Nieuw-West en Noord.

Metingen

Objectieve metingen worden gedaan op basis van de CROW-methodiek. Scores kunnen gegeven worden tussen de A+ (heel schoon) tot D (zeer vies).

- In 2023 kreeg 84 procent van de metingen van grof zwerfvuil de score B of beter. Dit is lager dan in 2021 en 2022, toen respectievelijk 87 en 90 procent minimaal een B kreeg. In alle drie de jaren werd daarmee de norm van 80 procent gehaald. Zuidoost en Centrum scoorden in 2023 onder de 80 procent. In Weesp was het percentage het hoogst (94%).
- Bij het meten van de vullingsgraad van de afvalbakken bestond 84 procent uit de score A+, A of B in 2023, tegen 90 procent in 2022. In stadsgebied Weesp en stadsdeel Oost werd de norm van 80 procent niet gehaald, in de overige stadsdelen wel. In Nieuw-West was het percentage het hoogst (89%).
- Van de containerlocaties in Amsterdam kreeg 85 procent in 2023 de score B of beter, wanneer het gaat om de aanwezigheid van bijplaatsingen van afval naast een containerlocatie. Dit is precies hetzelfde percentage als in 2022. De norm bij containerlocaties is dat minimaal 90 procent een B of beter krijgt.

Meldingen

Bewoners en medewerkers van de gemeente kunnen meldingen maken over afval en schoon, bijvoorbeeld dat een container vol is of een afvalbak opengebroken. De meldingen zeggen niet direct of het ergens schoon of vies is, maar geven wel een indicatie.

- Het aantal meldingen over grof afval en containerlocaties neemt af sinds 2021. In 2023 waren het er gemiddeld 14 per 100 inwoners. In stadsdeel Centrum werden de meeste meldingen gedaan, 35 per 100 inwoners. In de wijken in de binnenstad, zoals de Burgwallen, worden de meeste meldingen gedaan. In deze wijken was in 2023 ook sprake van een toename.
- Het aantal meldingen over 'schoon' (zoals zwerfvuil) stijgt daarentegen sinds 2021. Het waren er 6 per 100 inwoners in 2023. Ook deze meldingen worden relatief het vaakst gedaan in stadsdeel Centrum (12 per 100 inwoners). In Centrum en Oost is de grootste toename van meldingen zichtbaar, met name in de Burgwallen en de Grachtengordel.
- Van de afvalmeldingen werd 78 procent in 2023 binnen de beoogde termijn afgehandeld, iets meer dan in 2022. Van de schoonmeldingen, die in aantal sterk toenamen, werd minder dan de helft (48%) in 2023 binnen de termijn afgehandeld. Dit is een lager percentage dan in voorgaande jaren. De norm ligt voor beide type meldingen op 90 procent.
- Over de afvalmeldingen was 62 procent tevreden met de afhandeling van de melding. Voor de schoonmeldingen is dit 55 procent. De norm voor beide type meldingen is 70 procent. Over maar een beperkt deel van de meldingen is de tevredenheid bekend.

Inleiding

De Gemeente Amsterdam heeft doelen vastgesteld met betrekking tot afvalinzameling en reiniging. Deze komen ook terug in 1 Amsterdam Heel en Schoon, het Uitvoeringsprogramma Afval 2020-2025 en in de doelen van de begroting. Samengevat gaat het om twee onderdelen die de gemeente en Amsterdammers samen kunnen verwezenlijken:

- Amsterdam is een schone stad. Er is weinig of geen afval in de openbare ruimte.
- Amsterdam voorkomt (rest)afval. Er wordt steeds minder (rest)afval geproduceerd, en het afval dat er is wordt hoogwaardig verwerkt.

Om deze ambities te monitoren is aan Onderzoek en Statistiek (O&S) gevraagd een Monitor Afval en Reiniging te ontwikkelen. Deze beschrijvende rapportage, die jaarlijks een update zal krijgen, is daarin de eerste stap. Als aanvulling op de beschrijvende rapportage zal de monitor een eigen dossier krijgen op de website van O&S en worden verdiepende artikelen gepubliceerd. De cijfers uit de monitor worden tevens opgenomen in de algemene statistieken die O&S toont op de website.

In deze beschrijvende rapportage worden achtereenvolgens de onderstaande thema's beschreven.

- Hoofdstuk 1: de **meningen** van Amsterdammers over het schoonhouden van de openbare ruimte in hun buurt, de mogelijkheden tot het aanbieden van huishoudelijk en grof afval en de participatie van Amsterdammers in het schoon houden van hun buurt.
- Hoofdstuk 2: De **metingen** die de Gemeente Amsterdam continu uitvoert volgens de CROW-methode. Het gaat om metingen op het gebied van grof zwerfvuil, over de vullingsgraad van afvalbakken en om grof afval dat geplaatst wordt bij containerlocaties.
- Hoofdstuk 3: De **meldingen** die in Amsterdam gedaan worden over afval en het schoonhouden van de openbare ruimte. Naast het aantal meldingen wordt ingegaan op de snelheid van de afhandeling van de meldingen en de tevredenheid over de afhandeling van de meldingen.

Het gaat in alle hoofdstukken om cijfers over het jaar 2023 en de ontwikkelingen sinds 2021. In ieder hoofdstuk wordt in de eerste alinea de bron van de gebruikte data beschreven. Aan het begin van deze rapportage is een samenvatting opgenomen met de belangrijkste resultaten.

1 Meningen

In dit hoofdstuk komt de mening van Amsterdammers over de eigen buurt aan bod, wanneer het gaat om het schoonhouden van de buurt en de mogelijkheden tot aan het aanbieden van huishoudelijk en grof afval. De gegevens zijn afkomstig uit het onderzoek *Wonen in de Metropoolregio Amsterdam* en uit de Veiligheidsmonitor. De uitkomsten over 2023 zijn telkens weergegeven op een kaart, in de bijbehorende tekst wordt een vergelijking gemaakt met eerdere jaren en worden specifieke stadsdelen, gebieden en wijken uitgelicht.

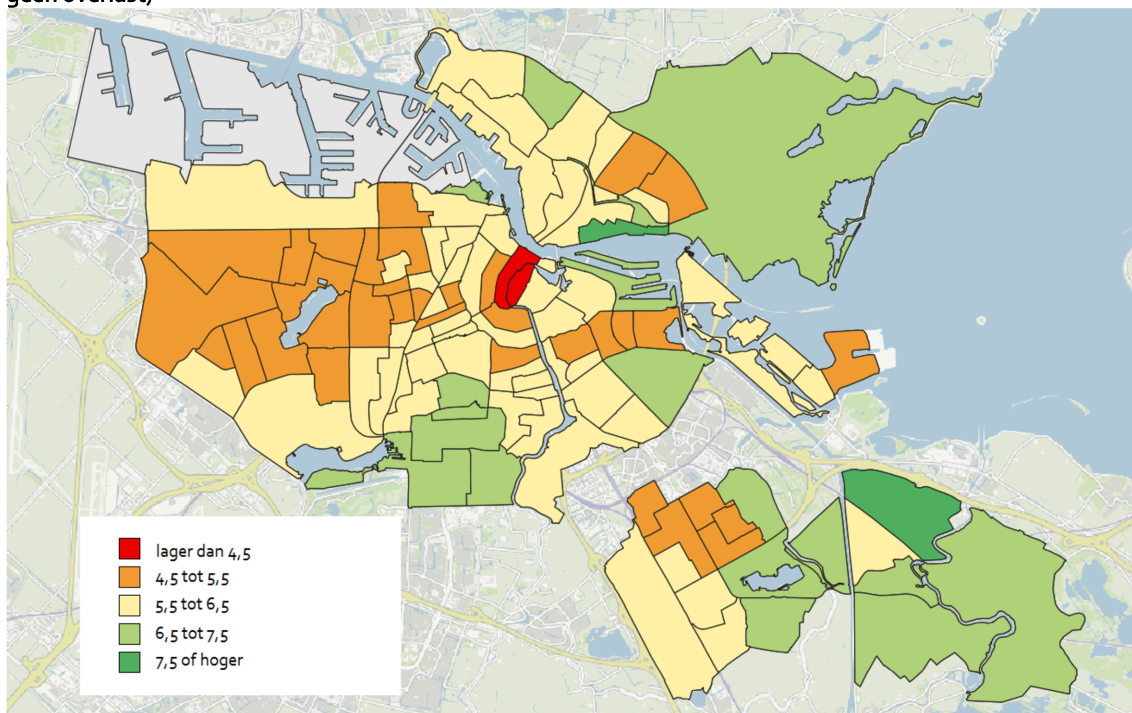
1.1 Ervaren overlast van vervuiling van een onvoldoende naar een voldoende

In 2023 beoordelen Amsterdammers de ervaren overlast van vervuiling met een gemiddeld rapportcijfer van 5,7 – net aan voldoende. Dit blijkt uit terugkerend onderzoek *Wonen in de Metropoolregio Amsterdam (WiMRA)*. Twee jaar eerder was het gemiddelde nog onvoldoende, namelijk een 5,4. Van alle gemeenten in de metropoolregio Amsterdam scoort de gemeente Amsterdam in dit aspect het laagst.

Het hoogste gemiddelde rapportcijfer op gebiedsniveau is afkomstig uit Weesp, Driemond (6,8). Ook Buitenveldert, Zuidas scoort relatief hoog. In beide gebieden is bovendien een relatief sterke verbetering gemeten tussen 2021 en 2023, namelijk van respectievelijk 0,5 en 0,7 punt. Ook in De Pijp, Rivierenbuurt verbeterde de ervaren overlast van vervuiling, namelijk van een 5,2 in 2021 naar een 6,0 in 2023.

De laagste scores, en dus de grootste mate van overlast, komen uit stadsdeel Nieuw-West (5,2 gemiddeld). Met name in Osdorp en Geuzenveld, Slotermeer ervaren bewoners relatief veel overlast van vervuiling. Toch is het laagste rapportcijfer afkomstig uit de wijk Burgwallen-Oude Zijde. Hier geven bewoners gemiddeld een 3,4 voor de mate van overlast van vervuiling. In 2021 ging het nog om een 5,6.

Figuur 1.1 Oordeel over overlast door vervuiling, naar wijk, 2023 (rapportcijfer, 1 = ernstige overlast, 10 = geen overlast)

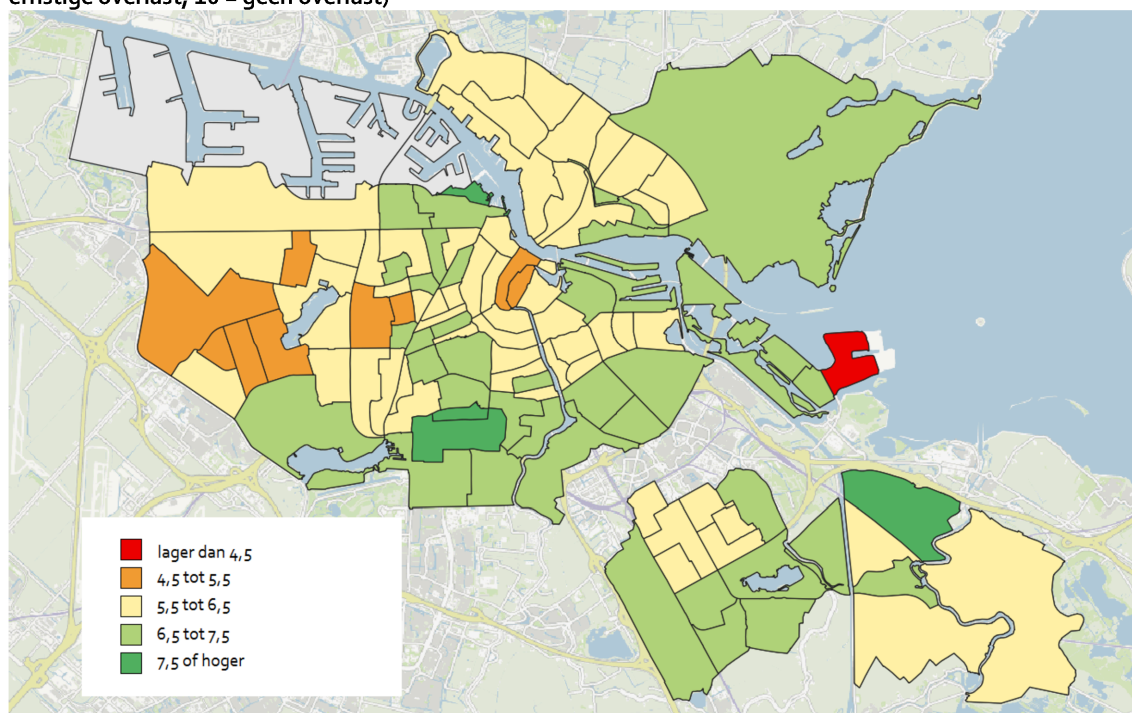
bron: O&S/Wonen in de Metropoolregio Amsterdam

1.2 Beoordeling schoonhouden van straten, stoepen en groen

Gemiddeld geven Amsterdammers een rapportcijfer 6,2 voor het schoonhouden van de straten en stoepen in hun buurt (WiMRA, 2023). Dit is vergelijkbaar aan het cijfer in 2021 (6,3). Ook in deze indicator scoort Amsterdam gemiddeld het laagst van alle regiogemeenten. De beoordeling in Amsterdam Nieuw-West ligt wat lager dan stedelijk gemiddeld (5,7). In Bloemendalerpolder gaat het volgens bewoners relatief goed met het schoonhouden van de straten en stoepen (7,9). Ook in delen van Zuidoost en Zuid, zoals Prinses Irenebuurt, de Zuidas en Nellestein ligt de beoordeling relatief hoog.

In de Houthavens en Sloterdijk Nieuw-West werd tussen 2021 en 2023 de grootste vooruitgang gemeten, namelijk van 0,8 rapportcijfer. Ook in de Zuid Pijp, Rijnbuurt en IJselbuurt ging het er relatief goed op vooruit. De grootste verslechtering in de beleving van het schoonhouden van straten en stoepen vond plaats in de Burgwallen-Oude Zijde. In 2021 werd dit aspect van de woonomgeving nog beoordeeld met een 7,0, waar dit in 2023 op een 4,9 landde. Ook in andere delen van het Centrum, zoals in Grachtengordel-West, -Zuid en Burgwallen-Nieuwe Zijde, daalde het cijfer. Naast de Burgwallen, scoorde ook IJburg-Oost in 2023 nadelig op de beleving van schone straten en stoepen (4,3).

Figuur 1.2 Oordeel over het schoonhouden van straten en stoepen, naar wijk, 2023 (rapportcijfer, 1 = ernstige overlast, 10 = geen overlast)

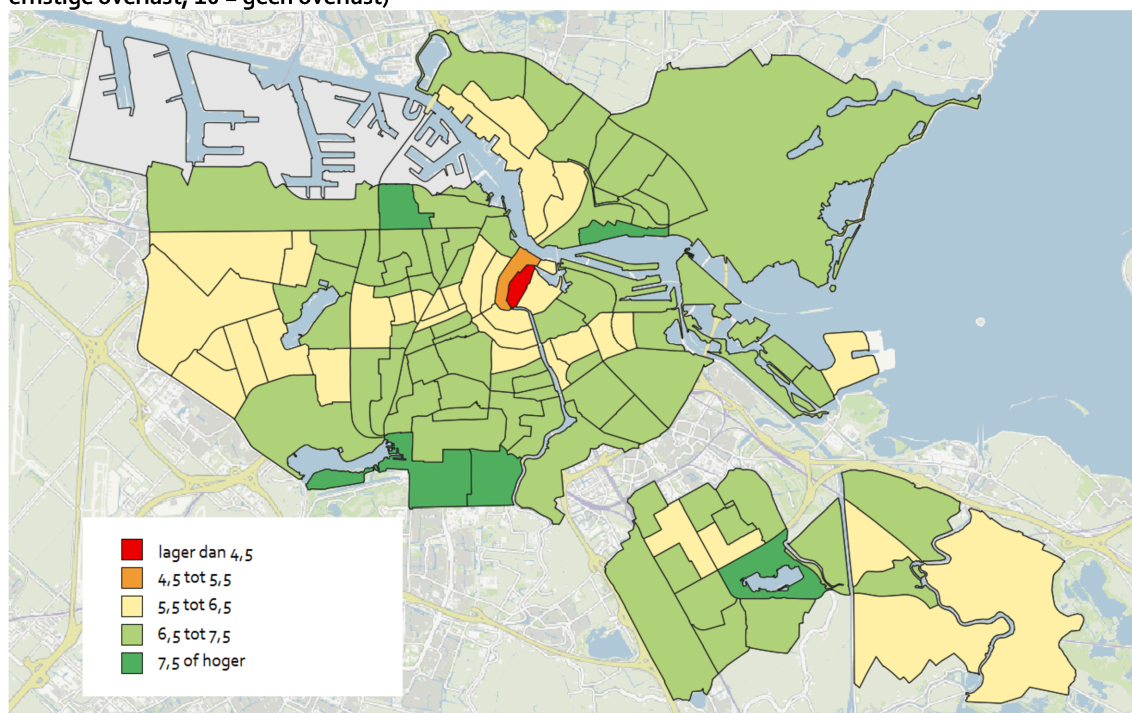
bron: O&S/Wonen in de Metropoolregio Amsterdam

Amsterdammers geven het schoonhouden van het groen in hun buurt gemiddeld een rapportcijfer 6,6, zo blijkt uit het WiMRA onderzoek. Deze beleving is op stedelijk niveau al sinds 2013 min of meer constant. In vergelijking met de rest van de metropoolregio scoort de gemeente Amsterdam ongeveer gemiddeld.

Stadsdeel Centrum scoort met een 6,1 slechter dan stedelijk gemiddeld. Dit verschil bestond in 2021 nog niet. De Burgwallen scoren het laagst op het schoonhouden van groenvoorzieningen, namelijk een 4,6 in Burgwallen-Nieuwe Zijde en een 4,3 in Burgwallen-Oude Zijde. In deze laatste wijk gaat het om een achteruitgang van 1,6 punt ten opzichte van 2021.

De hoogste score zien we terug in Noordelijke IJ-oever-Oost, waar bewoners het schoonhouden van het groen beoordelen met een 8,7. Ook in Sloterdijk-West (7,9), Buitenveldert-West (7,9) en -Oost (7,5) en in Nellestein (7,6) vindt men de groenvoorzieningen relatief schoon. Tussen 2021 en 2023 vond de grootste verbetering plaats in Driemond, van 5,8 in 2021 naar 6,7 twee jaar later.

Figuur 1.3 Oordeel over het schoonhouden van groenvoorzieningen, naar wijk, 2023 (rapportcijfer, 1 = ernstige overlast, 10 = geen overlast)

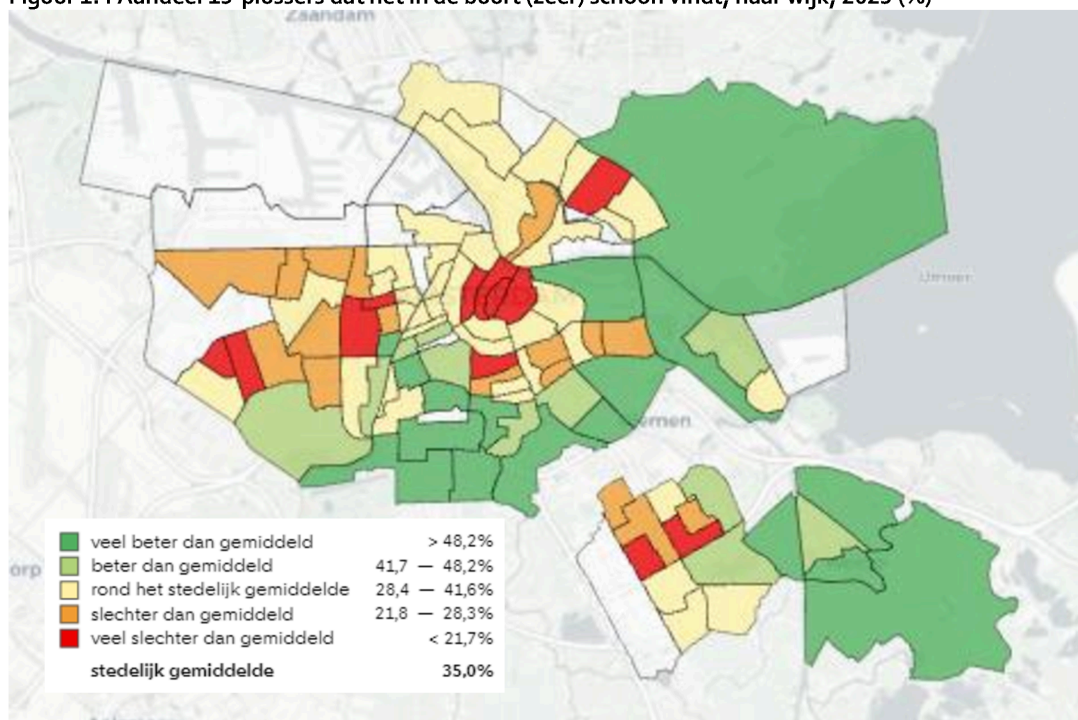

bron: O&S/Wonen in de Metropoolregio Amsterdam

1.3 Ruim een op drie Amsterdammers vindt de eigen buurt schoon

Uit de Veiligheidsmonitor, terugkerend enquêteonderzoek in Amsterdam, blijkt dat 35 procent van de Amsterdammers in 2023 de eigen buurt als (zeer) schoon beoordeelt. Dit percentage ligt op hetzelfde niveau als het percentage in 2022 (36%) en 2021 (35%). Dit geldt wat vaker in delen van Zuid en Oost en opvallend vaak voor bewoners van stadsgebied Weesp. Ruim de helft (52%) van de bevolking vindt de eigen buurt hier schoon. Vooral de Bloemendalerpolder wordt vaak als (zeer) schoon ervaren, namelijk door vier op de vijf (81%). Ook in de wijk Zuidas wordt de buurt vaak als schoon ervaren, gevolgd door Waterland. In al deze hoog scorende wijken is bovendien vooruitgang gemeten tussen 2021 en 2023.

Figuur 1.4 Aandeel 15-plussers dat het in de buurt (zeer) schoon vindt, naar wijk, 2023 (%)

bron: O&S/Veiligheidsmonitor

Anderzijds beoordeelt in 2023 een op de vijf (21%) Amsterdammers de eigen buurt als (zeer) vies. Dit percentage bleef tussen 2021 en 2023 onveranderd. We zien een aantal uitschieters. In stadsdeel Centrum en Nieuw-West ligt het aandeel dat de buurt als vies beoordeelt hoger, namelijk op respectievelijk 30 en 28 procent. Waar de gemiddelde beoordeling in Nieuw-West in 2023 vergelijkbaar is aan die in 2021 en 2022, gaat het in Centrum om een verslechtering van 9 procentpunt sinds 2021. Vooral in de Burgwallen zien we een verslechtering. In 2022 vindt ruim de helft van bewoners hier de buurt (zeer) vies. Ook in de Jordaan steeg de perceptie van een vieze buurt, namelijk van 20 naar circa 30 procent tussen 2021 en 2023. Grachtengordel-West maakte tussen 2022 en 2023 een verslechtering door van 24 naar 32 procent. Daarnaast steeg het aandeel dat de buurt vies vindt aanzienlijk in de Van Galenbuurt, namelijk van 27 procent in 2022 naar 38 procent. Hetzelfde geldt voor de Amsterdamse Poort e.o. (van 25% naar 36%), de Weteringschans (van 16% naar 27%) en de Transvaalbuurt (van 20% naar 30%).

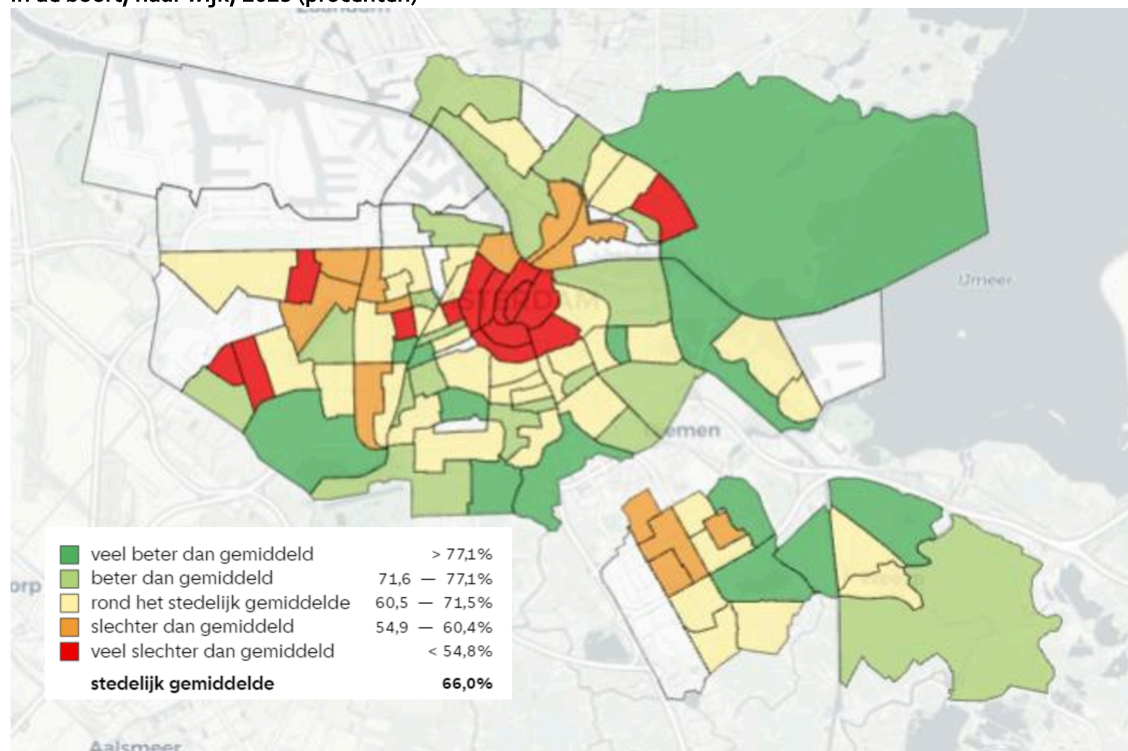
Wijken in Nieuw-West waar bovengemiddeld veel bewoners hun eigen buurt vies vinden zijn Osdorp-Midden (40%), Slotermeer-West (36%), Overtoomse Veld (35%), Osdorp-Oost (34%) en Slotervaart-Zuid (33%). In West is, naast de Van Galenbuurt, de Hoofdweg e.o. wat bewoners betreft een aandachtsgebied. In Zuidoost geldt dit niet alleen voor de Amsterdamse Poort e.o., maar ook voor de H-buurt. In Zuid, een stadsdeel dat in 2023 niet ongunstig scoort op de perceptie van een schone buurt, gaat het volgens relatief veel bewoners in de Oude Pijp nog vaak fout.

1.4 Meer tevredenheid over mogelijkheden tot aanbieden van huishoudelijk afval

Twee op de drie (66%) Amsterdammers zijn tevreden met de mogelijkheden tot het aanbieden van huishoudelijk afval in hun buurt, zo blijkt uit cijfers van de Veiligheidsmonitor 2023. De tevredenheid neemt gestaag toe. In 2022 ging dit nog om 64 procent en in 2021 om 61 procent. De tevredenheid blijft achter in stadsdeel Centrum, waar in 2022 minder dan de helft (49%) van bewoners tevreden is met de inzameling van huisvuil. Dit is het enige stadsdeel waar huisvuil overwegend op vaste momenten op straat wordt ingezameld, in plaats van in ondergrondse afvalcontainers. Vooral in wijk Burgwallen-Nieuwe Zijde ligt de tevredenheid laag (40%), gevolgd door Grachtengordel-Zuid (41%) en Nieuwmarkt/Lastage (43%). Wel is in Burgwallen-Nieuwe Zijde een grote verbetering te zien in het aandeel bewoners dat tevreden is met de mogelijkheden tot het aanbieden van huisvuil (2022: 27%). Andere wijken waar relatief weinig bewoners tevreden zijn met de mogelijkheden tot het aanbieden van huisvuil zijn De Punt, Osdorp-Midden en Slotermeer-West in Nieuw-West, de Da Costabuurt en Hoofdweg e.o. in West en Waterlandpleinbuurt in Noord.

Tussen 2022 en 2023 zijn aanzienlijke verbeteringen te zien in veel buurten. De grootste sprongen in de tevredenheid met de mogelijkheden tot inzameling van huisvuil zien we in Buikslotermeer, Zeeburgereiland/Bovendiep, Willemspark, Slotervaart-Zuid, de Chassébuurt, Westindische Buurt, Overtoomse Veld, Geuzenbuurt, IJselbuurt, Schinkelbuurt, Omval/Overamstel, Buitenveldert-Oost, Noordelijke IJ-oever-West, Indische Buurt-West en Waterland.

Figuur 1.5 Aandeel 15-plussers dat (zeer) tevreden is met de mogelijkheden tot het aanbieden van huisvuil in de buurt, naar wijk, 2023 (procenten)

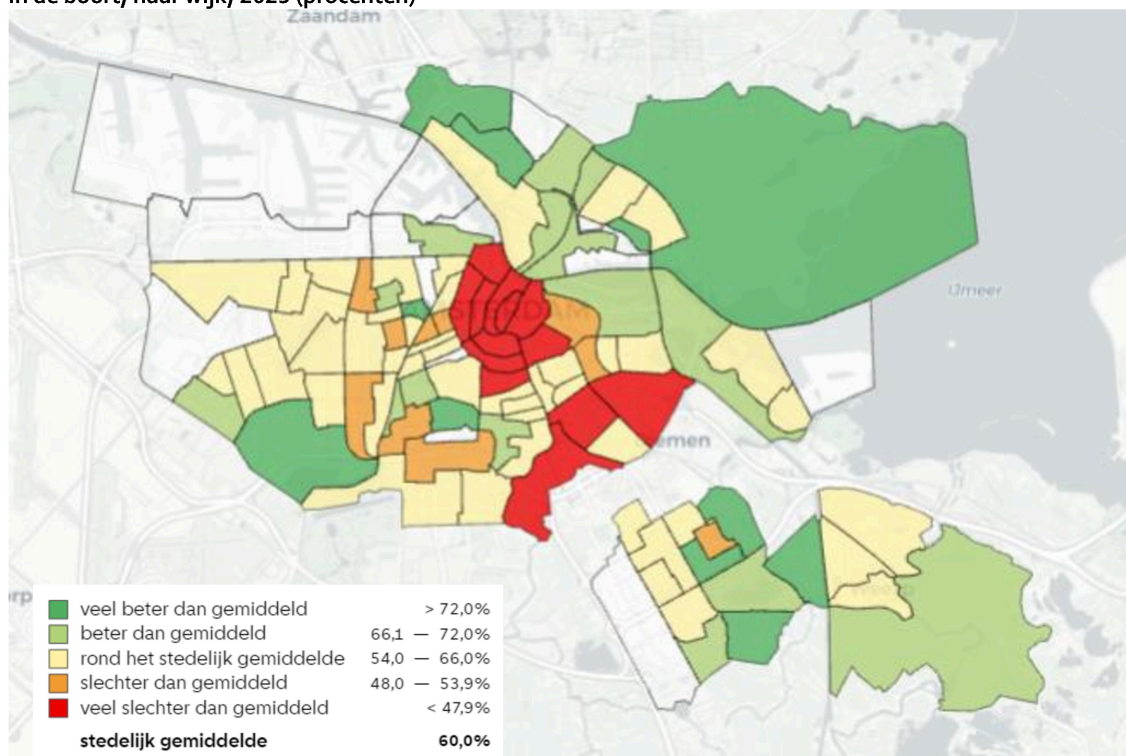

bron: O&S/Veiligheidsmonitor

1.5 Tevredenheid over aanbieden van grof afval verschilt sterk per ophaalsysteem

Drie op de vijf (60%) Amsterdammers zijn tevreden met de mogelijkheden tot het aanbieden van grof afval in de buurt (Veiligheidsmonitor, 2023). Dit aandeel neemt over de jaren toe (2021: 57%). We zien in deze indicator een sterk contrast tussen de gebieden waar grof afval op afspraak wordt aangeboden (Centrum en Watergraafsmeer) en waar dit op een vast moment gebeurt (rest van de stad). Dit contrast bestond ook in 2021 en 2022. Van bewoners van Watergraafsmeer is 46 procent tevreden met de inzameling van grof afval. In het Centrum gaat dit om 39 procent. In de overige gebieden is de meerderheid van bewoners tevreden.

Figuur 1.6 Aandeel 15-plussers dat (zeer) tevreden is met de mogelijkheden tot het aanbieden van grof afval in de buurt, naar wijk, 2023 (procenten)

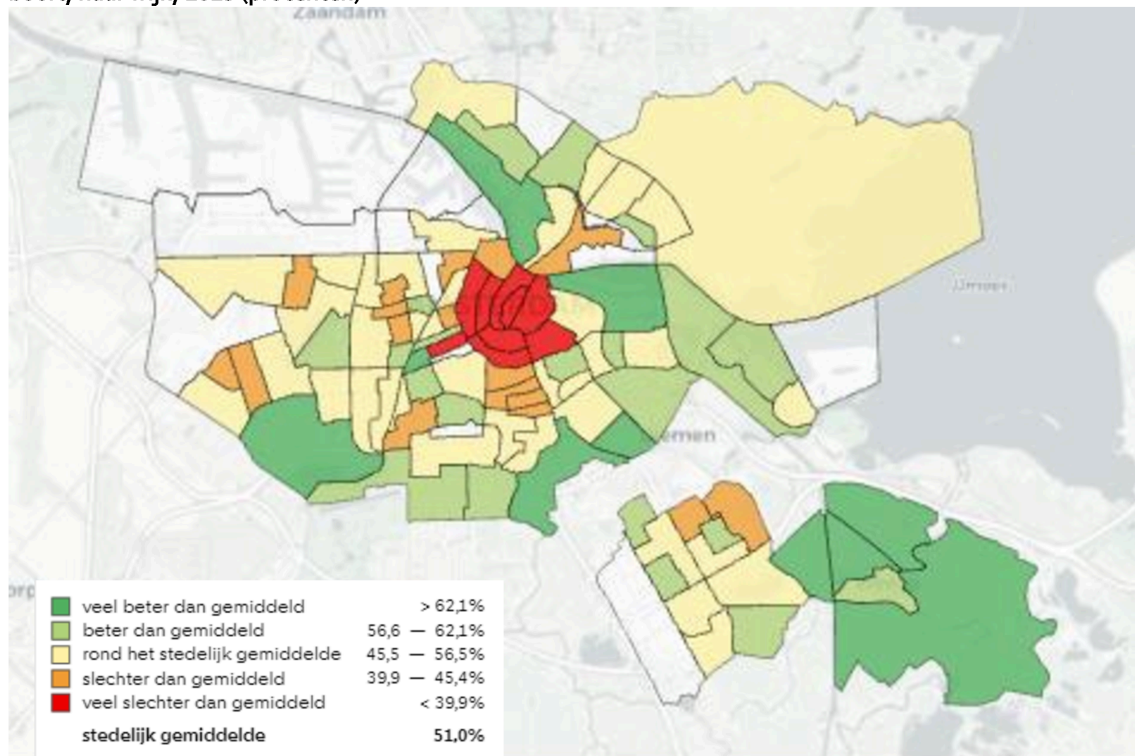
bron: O&S/Veiligheidsmonitor

1.6 Helft van Amsterdammers tevreden met mogelijkheden tot afvalscheiding

De helft (51%) van de Amsterdammers is (zeer) tevreden met de mogelijkheden om afval te scheiden, zo blijkt uit de Veiligheidsmonitor. Dit is vergelijkbaar aan het aandeel in 2021 en 2022. In het Centrum, waar de inzameling van afval voor slechts een klein deel geregeld is via ondergrondse afvalcontainers voor verschillende typen afval, ligt de tevredenheid het laagst (34%). Ook in 2022 en 2021 zagen we dit contrast. Buiten het Centrum blijft de Helmersbuurt achter op het stedelijk gemiddelde. In 2023 is 39 procent van bewoners tevreden met de mogelijkheden tot afvalscheiding. In de twee jaar ervoor ging dit nog om circa 60 procent.

Verbeteringen in de tevredenheid met de mogelijkheid tot afvalscheiding tussen 2022 en 2023 zien we in Waterland (van 28% naar 54%), Buikslotermeer (van 35% naar 46%), de Schinkelbuurt (van 37% naar 47%) en de K-buurt (van 37% naar 46%). In 2023 ligt de tevredenheid met de mogelijkheden tot het scheiden van afval het hoogst in Aetsveld/Oostelijke Vechtoever (78%), Bloemendalerpolder (77%) en Sloten/Nieuw-Sloten (74%). Ook in 2022 scoorden deze wijken goed.

Figuur 1.7 Aandeel 15-plussers dat (zeer) tevreden is met de mogelijkheden tot het scheiden van afval in de buurt, naar wijk, 2023 (procenten)

bron: O&S/Veiligheidsmonitor

1.7 Vooral Centrubewoners zeggen zich aan de afvalregels te houden

Zeven op de tien Amsterdammers (70%) rapporteren in de Veiligheidsmonitorenquête dat zij (bijna) altijd de regels over het aanbieden van afval opvolgen. Nagenoeg een kwart (23%) zegt de regels meestal op te volgen. Twee procent volgt de regels niet op, ofwel omdat ze deze te strikt vinden of ze niet goed begrijpen. Vier procent geeft toe de regels niet te kennen. In 2022 was het aandeel Amsterdammers dat rapporteert de regels (bijna) altijd op te volgen iets groter (72%) en het aandeel dat zegt de regels niet te kennen iets kleiner (2%).

Het aandeel dat aangeeft de regels (bijna) altijd op te volgen is het grootst in Centrum (74%) en met name in de Haarlemmerbuurt en de Weteringschans (beide 83%). Ook in de wijk Willemspark (86%) in Zuid en Bloemendalerpolder (81%) in Weesp is het aandeel zelf gerapporteerde gehoorzaamheid aan de regels relatief hoog. Dit percentage ligt op stadsdeelniveau lager dan gemiddeld in Zuidoost (65%). Op wijkniveau blijft het aandeel achter in Slotermeer-Noordoost (53%) en De Punt (56%) in Nieuw-West en Volewijk (54%) in Noord.

1.8 Amsterdammers iets minder bereid zich in te zetten

In 2023 is 36 procent van alle Amsterdammers bereid om mee te werken aan initiatieven om hun buurt beter schoon te houden (Veiligheidsmonitor, 2023). Ook geeft 38 procent aan "misschien" mee te willen werken. Twaalf procent is niet bereid. We zien dat de bereidheid om mee te werken aan initiatieven voor een schone buurt afneemt met de jaren. In 2022 was 37 procent hiertoe bereid, in 2021 ging dat nog om 39 procent.

De bereidheid om mee te helpen aan een schone buurt is het grootst in Centrum (43%) en Oost (40%) en het laagst in Nieuw-West (31%) en Noord (33%). Op wijkniveau zien we dat de bereidheid een stuk groter is in Weesperzijde (58%), Bloemendalerpolder (55%) en Willempark (53%). Ook in de Burgwallen-Oude Zijde, een wijk waar de perceptie van een schone buurt de laatste jaren verslechterde, is de bereidheid om te helpen de buurt schoon te houden redelijk groot (49%). De wijken in Nieuw-West die in 2023 relatief ongunstig scoren op bereidheid van bewoners om bij te dragen aan een schone buurt zijn Sloten/Nieuw-Sloten (24%), De Punt (25%) en Slotermeer-West (28%). In Noord gaat het specifiek om Tuindorp Oostzaan en IJplein/Vogelbuurt (beide 23%).

2 Metingen

In dit hoofdstuk worden uitkomsten behandeld van de metingen via de CROW-methode die door de Gemeente Amsterdam worden gedaan. Dit zijn metingen binnen vlakken van 100 bij 100 meter, die voor minimaal 10 procent openbare ruimte bevatten. De gehele gemeente Amsterdam is opgedeeld in dit soort vlakken en de metingen worden gedurende het hele jaar gedaan. Achtereenvolgens worden in deze monitor de volgende drie indicatoren meegenomen, telkens voor 2023 op stadsdeelniveau (per maand) en wijkniveau (per jaar):

- Grof zwerfafval (samengevoegde scores van afval op verharding, gras en bij beplanting)
- Vullingsgraad van de afvalbakken
- Bijgeplaatst afval bij containers (in een aantal wijken in Centrum en Zuid niet van toepassing omdat er weinig of geen containerlocaties zijn en het afval op een andere wijze wordt ingezameld)

Bij elke meting wordt per indicator binnen een vlak gezocht naar de plek met het meeste vuil en op basis daarvan wordt telkens een score toegekend van A+, A, B, C of D, met onderstaande indeling. Daarnaast kan een bepaalde meting niet van toepassing zijn, bijvoorbeeld het meten van grof zwerfafval op gras als er in het 100 bij 100 vlak geen gras aanwezig is.

- A+: er is geen afval – de afvalbak is leeg – geen bijplaatsingen
- A: er ligt weinig afval – de afvalbak is voor minder dan de helft vol – een bijplaatsing
- B: er ligt redelijk veel afval – de afvalbak is niet vol – twee of drie bijplaatsingen
- C: er ligt veel afval – de afvalbak is nagenoeg vol – drie tot en met vijf bijplaatsingen
- D: er ligt zeer veel afval – de afvalbak is vol – meer dan vijf bijplaatsingen

Amsterdam streeft na dat minimaal 80 procent van de scores voor zwerfafval en de vullingsgraad afvalbakken een A+, A of B is. Voor bijgeplaatst afval bij containers is dit minimaal 90 procent. De percentages in dit hoofdstuk zijn dan ook het aandeel van de metingen dat een B of een betere score heeft gekregen. Het is mogelijk dat een vlak van 100 bij 100 meter verdeeld is over meerdere wijken of stadsdelen. In dat geval wordt het vlak meegerekend bij de wijk of het stadsdeel dat binnen het vlak de grootste oppervlakte inneemt.

De vlakken waarin geteld wordt, worden periodiek aselekt gekozen. In dit hoofdstuk worden uitkomsten (per maand op stadsdeelniveau of per jaar op wijkniveau) weergegeven wanneer voldaan is aan de volgende eisen:

- Bij maximaal 250 vlakken in een gebied is in minimaal 25 unieke vlakken gemeten (waarbij 'niet van toepassing' ook telt als uitkomst binnen een vlak). Bij 250 tot 1.000 vlakken in een gebied is minimaal 10 procent van de unieke vlakken gemeten. Bij meer dan 1.000 vlakken zijn minimaal 100 unieke vlakken gemeten.
- Als er minder dan 25 unieke vlakken gemeten zijn, of als een gebied minder dan 25 vlakken kent, dan is in minimaal de helft van het totale aantal aanwezige vlakken gemeten.
- Er zijn binnen een gebied en tijdspanne tenminste 20 daadwerkelijke scores gegeven, dus exclusief 'niet van toepassing'.

2.1 Grof zwerfafval (op verharding, bij beplanting en op gras)

Het aandeel scores rondom grof zwerfafval dat een A+, A of B was daalde van 90 procent in 2022 naar 84 procent in 2023. In laatstgenoemd jaar had stadsdeel Zuidoost het laagste percentage (77%). In Weesp werd het hoogste percentage geteld (94%). In april was 91 procent een A+, A of B, het hoogste percentage van alle maanden. In februari was het aandeel het laagst, 79 procent.

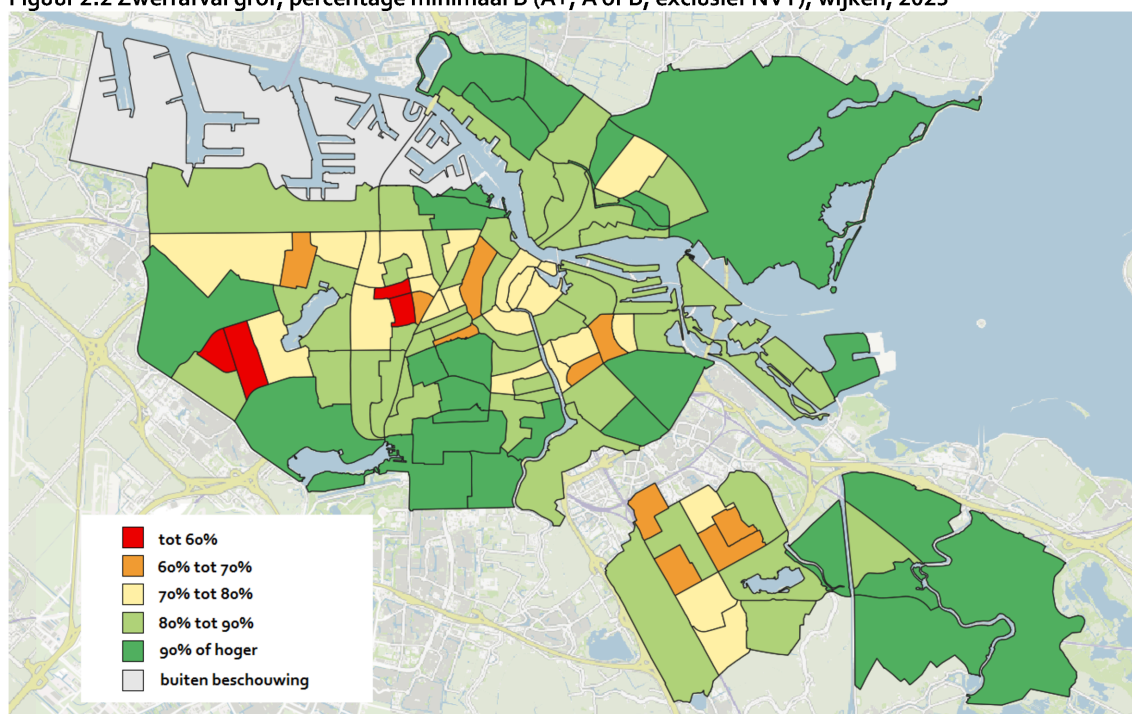
Tabel 2.1 Zwerfafval grof, percentage minimaal B (A+, A of B, exclusief niet van toepassing), 2021-2023

stadsdeel	2021	2022	jan. 2023	feb. 2023	mrt. 2023	apr. 2023	mei 2023	juni 2023	juli 2023	aug. 2023	sep. 2023	okt. 2023	nov. 2023	dec. 2023	2023
Centrum	88	84	75	80	84	89	55	80	80	76	79	81	89	78	79
West	82	85	75	73	81	85	73	75	80	90	83	87	80	74	80
Nieuw-West	85	85	73	70	80	91	88	83	82	89	80	78	81	79	81
Zuid	87	92	87	89	92	91	91	90	91	91	94	91	94	88	91
Oost	89	93	89	77	89	93	80	89	83	86	80	92	86	78	85
Noord	90	95	85	87	91	96	93	88	91	83	89	91	92	87	89
Weesp		95	94	92	97	98	88	96	84	96	98	98	98	93	94
Zuidoost	88	90	72	76	85	85	58	80	76	82	82	81	78	69	77
Amsterdam	87	90	80	79	86	91	81	85	84	87	85	86	86	80	84

bron (tabel en figuur): CROW-metingen gemeente Amsterdam, bewerking O&S

De wijken in 2023 met het hoogste aandeel metingen met een score van B of beter waren IJburg-Oost (100%), Tuindorp Nieuwendam, Bloemendalerpolder en Aetsveld/Oostelijke Vechtoever (telkens 99%). Net als in 2022 was het percentage het laagst in enkele wijken in de stadsdelen West en Nieuw-West, namelijk in Hoofdweg e.o. (53%), De Punt (57%), Van Galenbuurt en Osdorp-Midden (beide 59%).

Figuur 2.2 Zwerfafval grof, percentage minimaal B (A+, A of B, exclusief NVT), wijken, 2023

2.2 Vullingsgraad afvalbakken

In 2023 daalde het percentage van de metingen van de vullingsgraad van afvalbakken dat een A+, A of B kreeg naar 84 procent. Dat jaar was het percentage het hoogst in Nieuw-West (89%) en het laagst in Weesp (74%), terwijl in 2022 Weesp nog het hoogste percentage had. Het aandeel scores van minimaal B was in maart het hoogst (91%) en in mei het laagst (77%).

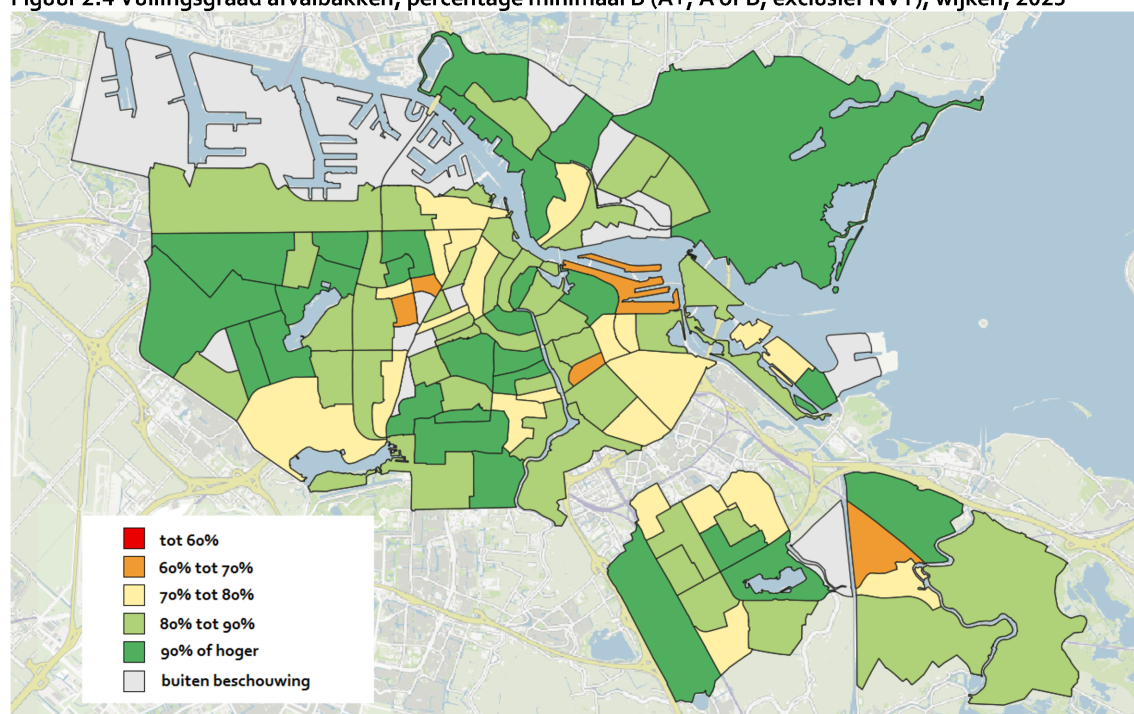
Tabel 2.3 Vullingsgraad afvalbakken, percentage minimaal B (A+, A of B, exclusief NVT), 2021-2023

stadsdeel	2021	2022	jan. 2023	feb. 2023	mrt. 2023	apr. 2023	mei 2023	juni 2023	juli 2023	aug. 2023	sep. 2023	okt. 2023	nov. 2023	dec. 2023	2023
Centrum	87	86	84	90	91	94	89	96	86	89	75	82	86	80	87
West	85	88	94	70	95	60	61	82	83	92	72	84	88	90	81
Nieuw-West	91	93	89	86	92	92	83	93	93	88	87	85	91	86	89
Zuid	86	89	83	84	93	77	82	90	88	93	76	91	89	94	87
Oost	89	89	89	70	85	85	73	63	73	77	71	87	87	70	78
Noord	85	86	89	81	88	86	91	72	87	85	90	80	87	96	86
Weesp		96													74
Zuidoost	90	92	95	83	96	86	66	87	63	82	84	89	89	80	83
Amsterdam	88	90	88	80	91	84	77	85	82	87	80	86	88	85	84

bron (tabel en figuur): CROW-metingen gemeente Amsterdam, bewerking O&S

In Lutkemeer/Ookmeer (100%), Landlust (97%), Oostelijke Eilanden/Kadijken, Geuzenveld (beide 96%) was het aandeel scores dat minimaal een B was het hoogst in 2023. De wijken Hoofdweg e.o. (60%), Geuzenbuurt (61%), Weesp-Noordwest (63%), Transvaalbuurt (64%) en Oostelijk Havengebied (66%) waren dat jaar de enige wijken met een aandeel onder de 70 procent.

Figuur 2.4 Vullingsgraad afvalbakken, percentage minimaal B (A+, A of B, exclusief NVT), wijken, 2023

2.3 Bijplaatsingen bij containers

In 2023 was het percentage van de metingen dat minimaal een B was ongewijzigd ten opzichte van 2022, wanneer het gaat om bijplaatsingen bij containers. In beide jaren was dit 85 procent, dus onder de norm van 90 procent. In beide jaren was West het stadsdeel met het laagste aandeel (79%). Nieuw-West had met 89 procent het hoogste aandeel. In januari werd het laagste percentage gemeten (79%), net als in 2022 was deze in maart het hoogst (andermaal 91%).

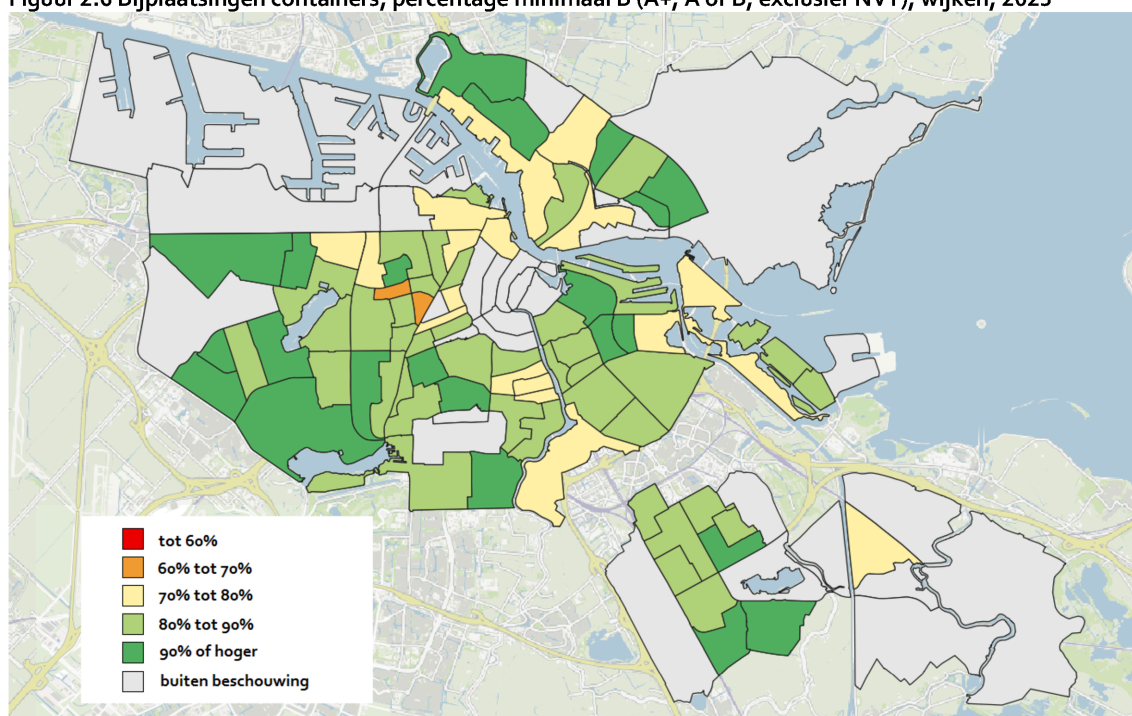
Tabel 2.5 Bijplaatsingen containers, percentage minimaal B (A+, A of B, exclusief NVT), 2022-2023

stadsdeel	2022	jan. 2023	feb. 2023	mrt. 2023	apr. 2023	mei 2023	juni 2023	juli 2023	aug. 2023	sep. 2023	okt. 2023	nov. 2023	dec. 2023	2023
Centrum	80													81
West	76	70	70	91	79	69	78	87	80	80	93	84	72	79
Nieuw-West	89	82	87	93	91	87	88	90	93	91	82	92	93	89
Zuid	87	67	85	90	87	91	91	89	87	85	84	97	85	86
Oost	81	83	78	88	72	91	80	83	86	83	93	88	87	84
Noord	85	91	80	88	79	89	89	87	94	91	93	79	88	87
Weesp	88													88
Zuidoost	91	88	91	93	78	81	95	76	90	84	85	86	86	87
Amsterdam	85	79	82	91	82	85	87	85	89	86	88	88	84	85

bron (tabel en figuur): CROW-metingen gemeente Amsterdam, bewerking O&S

Oostzanerwerf, Apollobuurt (beide 98%) en Sloten/Nieuw-Sloten (97%) zijn de wijken waar in 2023 het percentage scores met betrekking tot bijplaatsingen dat minimaal een B was het hoogst lag. Anderzijds zijn de Chassébuurt (63%) en Van Galenbuurt (65%), die beide in West liggen, de enige wijken met een percentage onder de 70 procent in 2023.

Figuur 2.6 Bijplaatsingen containers, percentage minimaal B (A+, A of B, exclusief NVT), wijken, 2023

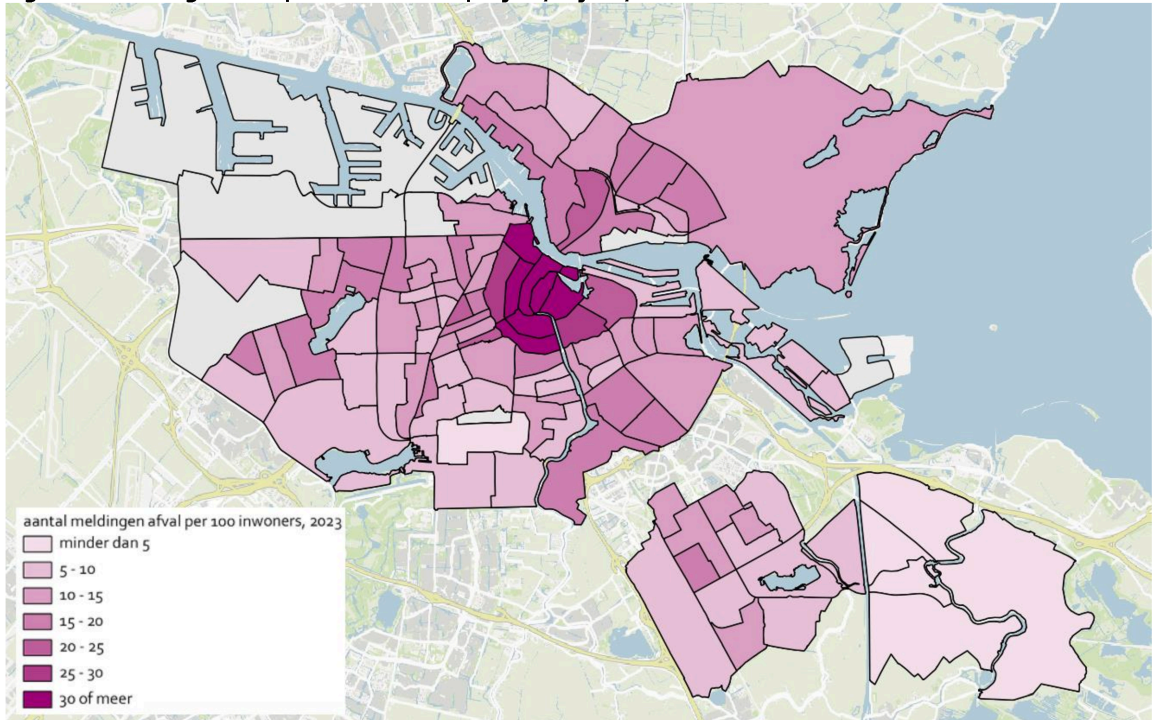
3 Meldingen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de meldingen die zijn gedaan bij de gemeente rondom het schoonhouden van de openbare ruimte. Meldingen komen zowel van bewoners als van medewerkers van de gemeente zoals handhavers, toezichthouders en afval- en reinigingspersoneel. Een melding kan bijvoorbeeld gaan over een volle container of een afvalbak die is opengebroken. Meldingen zeggen niet direct of het ergens schoon of vies is, maar geven wel een indicatie. De meldingen zijn onderverdeeld in de categorieën 'afval' (zoals meldingen over containerlocaties en grof afval) en 'schoon' (zoals meldingen over zwerfvuil). Eerst wordt voor zowel afval als schoon per wijk het aantal meldingen behandeld voor 2023, afgezet tegen het aantal inwoners. Ook is de ontwikkeling tussen 2022 en 2023 in kaart gebracht. Wijken met minder dan 1.500 inwoners worden hierbij telkens niet meegenomen. Hierna wordt de snelheid van de afhandeling van de meldingen beschreven en vervolgens de tevredenheid van de melders met de afhandeling van de melding, indien dit bekend is.

3.1 Meldingen afval

In 2023 werden in Amsterdam 128.092 meldingen over afval gedaan, oftewel 14 per 100 inwoners. Dit is een daling ten opzichte van 2022, toen ruim 137.000 meldingen gedaan werden. In stadsdeel Centrum is in 2023 het aantal meldingen met 35 per 100 inwoners, onveranderd ten opzichte van 2022, het hoogst. In de wijken Burgwallen Oude-Zijde (64 per 100 inwoners) en Nieuwe-Zijde (61) zijn net als in eerdere jaren de meeste meldingen gedaan, gevolgd door Grachtengordel-Zuid (50) en Grachtengordel-West (47). In Weesp zijn relatief weinig meldingen gedaan, net als in de wijken Zuidas (4 meldingen per 100 inwoners) en Amstel III/Bullewijk (5).

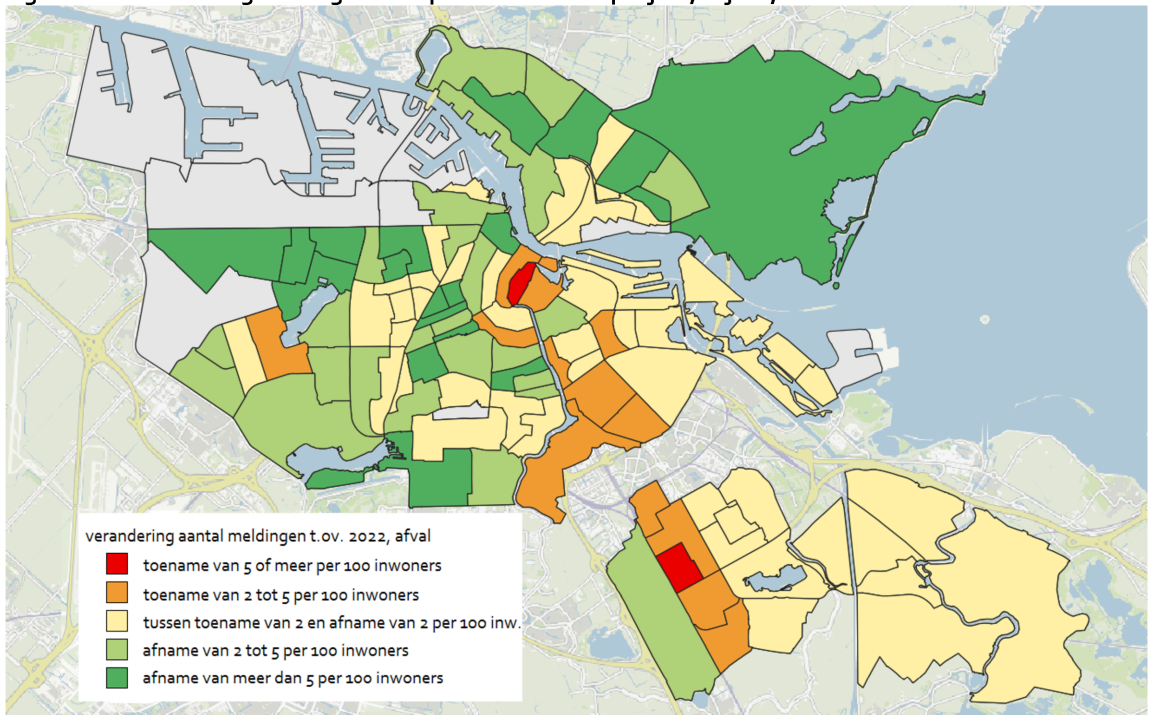
Figuur 3.1 Meldingen afval per 100 inwoners per jaar, wijken, 2023

bron (beide figuren): SIG, bewerking O&S

Op onderstaande kaart is per wijk de ontwikkeling te zien tussen 2022 en 2023. In de wijken Burgwallen-Oude Zijde (plus 13 meldingen over afval per 100 inwoners) en H-buurt (plus 6) is de grootste toename. In de wijken Slotermeer-West, Slotermeer-Noordoost (beide min 16 per 100 inwoners) en Vondelparkbuurt (min 13) is daarentegen de grootste afname in meldingen te zien.

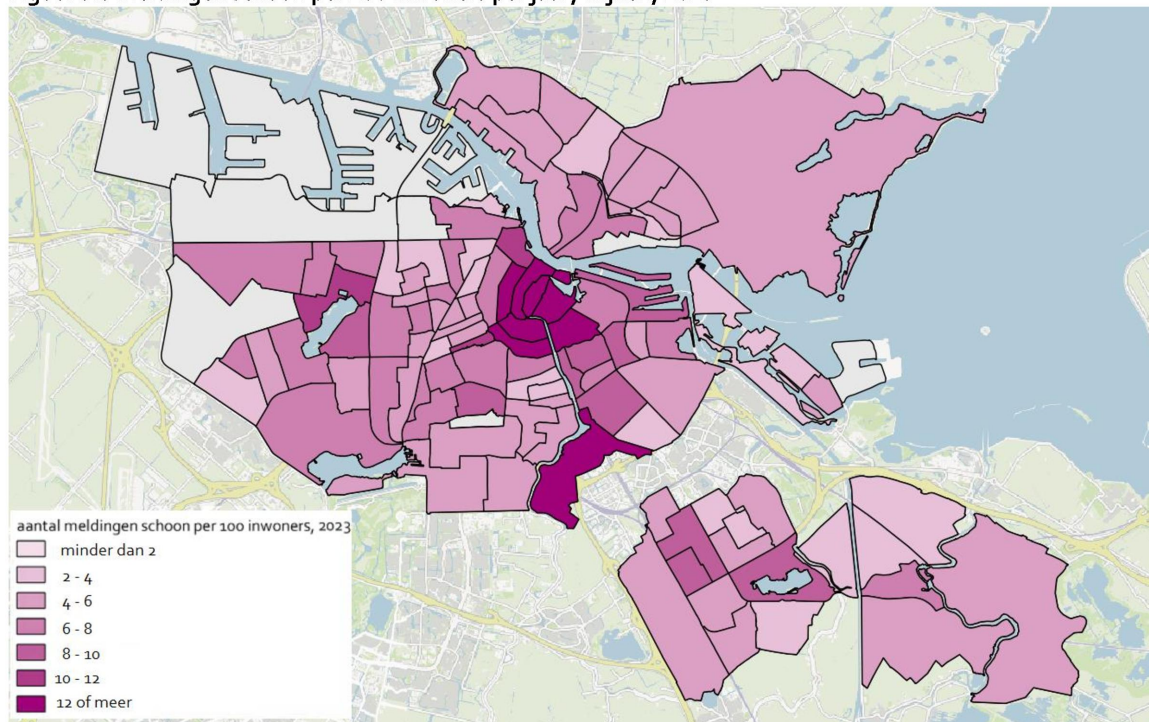
Figuur 3.2 Ontwikkeling meldingen afval per 100 inwoners per jaar, wijken, 2022-2023

3.2 Meldingen schoon

Deze paragraaf behandelt de meldingen die gedaan zijn die vallen onder de categorie 'schoon'. De meest voorkomende meldingen hebben te maken met veegvuil of zwerfvuil. Maar ook meldingen over graffiti, drijfvuil, onkruid en volle afvalbakken vallen bijvoorbeeld in deze categorie. In figuur 3.3 op de volgende pagina is het aantal meldingen in de categorie schoon per 100 inwoners te zien voor 2023. Dat jaar waren er in totaal 59.334 meldingen, een sterke toename ten opzichte van een jaar eerder (+61%). Het aantal meldingen per 100 inwoners ging daardoor van 4 naar 6. In stadsdeel Centrum werden in beide jaren de meeste meldingen gedaan, 12 per 100 inwoners in 2023. In Weesp waren dit er het minst, namelijk 4. Burgwallen-Oude Zijde (26 meldingen per 100 inwoners) en Burgwallen-Nieuwe Zijde (20) waren de wijken met naar verhouding de meeste schoonmeldingen. In Overtoomse Sluis en Driemond was dit aantal het laagst, in beide wijken 2 meldingen per 100 inwoners in 2023.

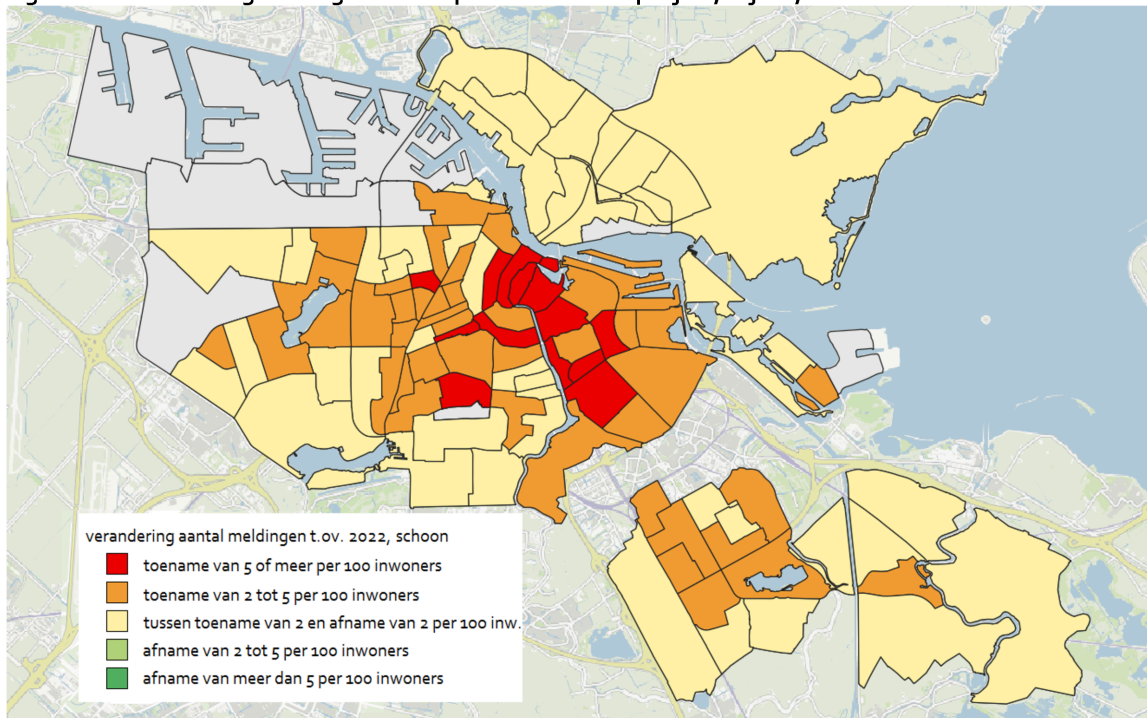
Figuur 3.3 Meldingen schoon per 100 inwoners per jaar, wijken, 2023

bron (beide figuren): SIG, bewerking O&S

In een aanmerkelijk aantal wijken, met name in en rondom stadsdeel Centrum en in stadsdeel Oost, was in 2023 een duidelijke toename te zien van het aantal schoonmeldingen. Anderzijds was in geen enkele wijk een duidelijke afname van het aantal meldingen. De toename per 100 inwoners was het grootst in Burgwallen-Nieuwe Zijde en Grachtengordel-West (beide plus 9).

Figuur 3.4 Ontwikkeling meldingen schoon per 100 inwoners per jaar, wijken, 2022-2023

3.3 Snelheid van het afhandelen van de meldingen

Voor alle meldingen is de snelheid van het afhandelen geregistreerd. Het streven is om 90 procent van de meldingen binnen de gestelde termijn die bij de melding hoort af te handelen. In deze paragraaf wordt voor de jaren 2021, 2022 en 2023 weergegeven welk aandeel binnen de termijn afgehandeld is, voor de categorieën afval en schoon. In 2021 werd driekwart (75%) van de meldingen met betrekking tot afval op tijd afgehandeld, een jaar later was dit iets lager: 72 procent. In 2023 werd ruim driekwart (78%) van de meldingen rondom afval binnen de termijn afgehandeld. Verder werd dat jaar 8 procent van de meldingen binnen twee keer de gestelde termijn afgehandeld en 4 procent binnen drie keer. Voor 10 procent van de meldingen geldt dat de afhandeling langer duurde dan drie keer de termijn. In de totaalcijfers in de onderste regel van de tabel is andermaal het afnemende aantal meldingen met betrekking tot afval te zien.

Tabel 3.5 Snelheid van het afhandelen van de meldingen afval, stadsdelen, 2021-2023

stadsdeel	aantal meldingen afval 2021	percentage binnen termijn 2021	aantal meldingen afval 2022	percentage binnen termijn 2022	aantal meldingen afval 2023	percentage binnen termijn 2023
Centrum	33.993	83	30.961	71	31.573	77
Westpoort	67	45	270	56	86	59
West	29.590	79	24.216	75	18.981	83
Nieuw-West	24.745	69	26.491	68	19.172	71
Zuid	36.164	74	19.451	71	14.758	76
Oost	26.504	74	15.344	76	16.786	81
Noord	27.150	69	20.866	73	16.168	76
Weesp	-	-	568	85	684	84
Zuidoost	9.256	67	8.640	71	9.659	81
onbekend	19	68	282	59	225	60
Amsterdam	187.488	75	147.089	72	128.092	78

bron: SIG, bewerking O&S

Voor de schoonmeldingen, waarvan het aantal in 2023 sterk is toegenomen, geldt dat minder dan de helft (48%) dat jaar binnen de termijn werd afgehandeld. Voor ongeveer een derde van meldingen (32%) geldt dat het afhandelen langer duurde dan drie keer de termijn. In 2021 werd nog 81% van de schoonmeldingen binnen de termijn afgehandeld, in 2022 was dit 78%.

Tabel 3.6 Snelheid van het afhandelen van de meldingen schoon, stadsdelen, 2021-2023

stadsdeel	aantal meldingen schoon 2021	percentage binnen termijn 2021	aantal meldingen schoon 2022	percentage binnen termijn 2022	aantal meldingen schoon 2023	percentage binnen termijn 2023
Centrum	4.835	85	6.444	81	10.728	58
Westpoort	45	76	60	73	83	88
West	3.263	89	3.345	90	7.353	77
Nieuw-West	8.831	78	9.071	68	11.320	45
Zuid	5.333	75	5.234	67	8.382	26
Oost	4.074	81	4.649	79	9.977	28
Noord	4.261	75	4.794	86	5.592	71
Weesp	-	-	729	86	1.001	59
Zuidoost	2.254	94	2.626	93	4.898	36
onbekend	51	51	137	28	310	16
Amsterdam	32.896	81	36.952	78	59.334	48

bron: SIG, bewerking O&S

3.4 Tevredenheid over het afhandelen van de meldingen

Burgers die een melding doen kunnen hun tevredenheid over de afhandeling van de melding terugkoppelen. Van lang niet van alle meldingen is de tevredenheid bekend, omdat niet alle meldingen van burgers komen en niet alle burgers een terugkoppeling geven. Het streven is dat 70 procent van de melders tevreden is over de afhandeling. Dit is exclusief de meldingen waarbij de melder ontevreden is maar aangaf dat de gemeente niets kon doen. Voor de meldingen over afval geldt in 2023 dat tweederde (67%) procent tevreden is over de afhandeling van de melding. Van 12 procent van de afvalmeldingen was de tevredenheid bekend. Sinds 2021 is de tevredenheid jaarlijks wat toegenomen.

Tabel 3.7 Tevredenheid over het afhandelen van de meldingen afval, stadsdelen, 2021-2023

stadsdeel	percentage melder tevreden afval 2021	percentage melder tevreden afval 2022	percentage melder tevreden afval 2023
Centrum	59	62	63
Westpoort	60	50	60
West	55	57	66
Nieuw-West	65	60	69
Zuid	57	67	70
Oost	57	60	70
Noord	61	63	70
Weesp	-	29	49
Zuidoost	65	73	70
onbekend	80	76	69
Amsterdam	59	62	67

bron: SIG, bewerking O&S

Over de afhandeling van meldingen in de categorie schoon was 55% tevreden in 2023. Van 11% van de meldingen was dat jaar de tevredenheid over de afhandeling bekend. In 2021 en 2022 was nagenoeg hetzelfde aandeel tevreden over de afhandeling van de melding.

Tabel 3.8 Tevredenheid over het afhandelen van de meldingen schoon, stadsdelen, 2021-2023

stadsdeel	percentage melder tevreden schoon 2021	percentage melder tevreden schoon 2022	percentage melder tevreden schoon 2023
Centrum	51	53	59
Westpoort	43	78	70
West	47	52	55
Nieuw-West	63	59	56
Zuid	57	53	49
Oost	54	59	51
Noord	51	64	67
Weesp	-	44	53
Zuidoost	58	62	55
onbekend	44	40	56
Amsterdam	56	57	55

bron: SIG, bewerking O&S

Gemeente Amsterdam

Onderzoek en Statistiek

Postbus 658
1000 AR Amsterdam

onderzoek.amsterdam.nl